



## МЕЂУНАРОДНИ ТЕНДЕР ЗА САНАЦИЈУ И ЗАТВАРАЊЕ ДЕПОНИЈЕ ДУБОКО

# Анализе потврдиле озбиљне ризике

**Екотоксиколошке анализе су показале да је токсичност воде низводно од лагуна седам до осам пута већа него узводно, што указује на значајан негативан утицај депоније на површинске воде**

Европска банка за обнову и развој (ЕБРД) објавила је међународни двостепени тендер за извођење радова на санацији, ремедијацији, рекултивацији, затварању и стабилизацији искоришћеног тела регионалне депоније Дубоко на коју је, до новембра 2024. године, комунални отпад уз још осам локалних самоуправа Златиборског и Моравичког округа, депоновао Чачак.

Стручни документи, израђени за потребе Министарства заштите животне средине, уз подршку ЕБРД и Француске развојне агенције (АФД), како је истакло удружење Да (НЕ) дишемо Дубоко, указују на то да се „депонија налази у стању озбиљне техничке и еколошке угрожености, због чега је предвиђено њено затварање и потпуна санација“.

Наглашено је да је дозвола за управљање отпадом истекла још 7. јуна 2022. године, након чега је републичка инспекција утврдила да се управљање отпадом обавља без важеће дозволе, као и да није спроведен план затварања депоније након истека дозволе.

То је био један од разлога због којих је Министарство заштите животне средине у новембру 2024. године забранило пријем и одлагање отпада на овој локацији.

Геомеханичке анализе Грађевинског факултета су показале да тело депоније није у потпуности стабилно. У случају обилних падавина, продора воде или земљотреса постоји ризик од локалне нестабилности и померања отпада, због чега стручњаци препоручују стабилизацију косина и изградњу потпорних конструкција.

Екотоксиколошке анализе су показале да је токсичност воде низводно од лагуна седам до осам пута већа него узводно, што указује на значајан негативан утицај депоније на површинске воде.

Због тога је међу приоритетним

Фото: МУП



мерама предвиђено потпуно спровођење Турског потока кроз цевовод, ради спречавања даљег загађења и повећања стабилности терена.

Микробиолошке анализе су откриле присуство патогених и неуобичајених врста гљивица, укључујући *Talaromyces marneffeii* и *Rhodotorula mucilaginosa*. Аутори извештаја наводе да овакви налази могу указивати на могуће присуство медицинског или другог биолошког ризичног отпада, због чега препоручују додатна истраживања.

Пожар у мају 2024. године је додатно погоршао стање депоније, оштетио заштитне мембране и повећао ризик од дестабилизације тела депоније.

Због тога је закључено да је, истиче удружење Да (НЕ) дишемо Дубоко, „неопходна потпуна санација локалитета, укључујући стабилизацију депоније, изградњу нове санитарне ћелије за око 400.000 кубних метара вишка отпада, изградњу система за третман процедних вода и депонијског гаса, трајно затварање депоније и мониторинг који ће трајати најмање 30 година.

Удружење је, уз оцену да „иако су ти извештаји значајни и потврђују много тога на шта је годинама

указивало“, „упозорило на то да „има много тога што у документима није обрађено“ због чега се траже одговори на следећа питања:

\* Да ли присуство депонијског гаса и потреба за успостављањем система за контролу истог значи да сваког момента може доћи до новог пожара?

\* Да ли ће се нови простор од предвиђених 400.000 м<sup>2</sup> користити искључиво за третман постојећег отпада или, не дај Боже, за нешто друго?

\* Шта је план за рециклажни центар?

\* Зашто се у делу о правном оквиру помињу сва решења о затварању депоније, осим привремене мере коју је донео суд, захваљујући активностима нашег удружења, а која је и даље на снази?

\* Зашто се нигде не помиње да постоје људи који се баве овом темом, чији ставови су јасни, који ће наставити да се баве овом темом и који би требало да буду независна контрола свих ваших радова?

- Можда смо у вашим извештајима невидљиви, али у реалном свету итекако јесмо. И бићемо! Лепо је што сте се сетили да нешто радите, али не заборавите, посматрамо! И настављамо да деламо - пручило је то Удружење.

**Н. Ковачевић**

